

SUOMEN PANKKI
EUROJÄRJESTELMÄ

FINLANDS BANK
EUROSYSTEMET

Euroopan ja Suomen talouden näkymät epävarmuuden ajassa

Talousvaliokunnan julkinen kuuleminen 4.11.2025

Pääjohtaja Olli Rehn
Suomen Pankki

Geopolitiikka hallitsee maailmantaloutta ja kansainvälistä yhteistyötä poikkeuksellisella voimalla

Eurooppa

- **Venäjä, Ukraina, Euroopan turvallisuus**
- Kiire vahvistaa yhteistä puolustusta
- Tuottavuus ja teollisuuden kilpailukyky

Globaalit haasteet

- **Kansainvälinen kauppajärjestelmä natisee**
- Lähi-idän konflikti ja muuttuvat voimasuhteet
- Ilmastotavoitteet karkaamassa: +2,5–3,0 °C uralla?

Yhdysvallat

- Epävarmuus talouspolitiikan suunnasta ja vaikutuksista, ml. keskuspankin itsenäisyys
- **Demokratian ja oikeusvaltion kehitys? Mikä on Länsi?**

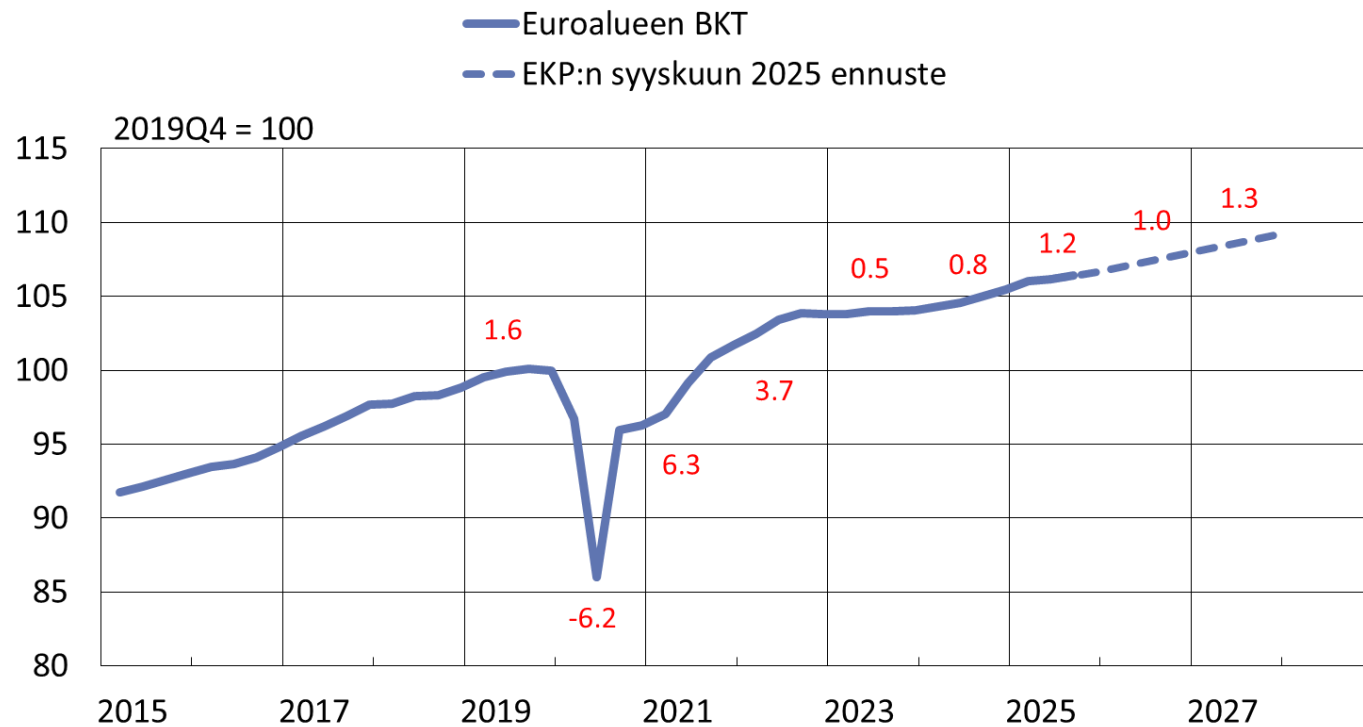
Aasia

- Dynaamisin talousalue
- Kiinan talousvaikeudet ja poliittisen kontrollin voimistuminen
- **Aasian vuosisata – mutta kaatuuko konfliktiin Etelä-Kiinan merellä?**

Maailmantalouden näkymissä hienoista toiveikkuutta

- Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) mukaan globaalin talouden kasvunäkymät ovat varovaisen optimistiset.
- Lokakuussa IMF arvioi maailmanlaajuisen BKT-kasvun olevan noin 3,2 % vuonna 2025 ja 3,1 % vuonna 2026. Toiveikkuutta verrattuna viime kevääseen.
- Tähän mennessä protektionistiset toimet ovat olleet ennakko-odotuksia maltillisempia.
- Epävarmuus on vähentynyt huipputasoiltaan. Riskit painottuvat kuitenkin alaspäin.
- IMF: Osake- ja muut riskilliset varallisuushinnat irtautuneet reaalitalouden kasvunäkymistä ja yritysten tuotto-odotuksista. Korjausliikkeen riski.

Euroalueen talous on kestänyt tullirytinän, sitkas kasvu jatkuu

Käyrän vieressä olevat luvut ovat vuosikasvuja, %.

Lähteet: Eurostat ja EKP.

35781@MMS(2007-)_LV4

Kasvua hidastaa:

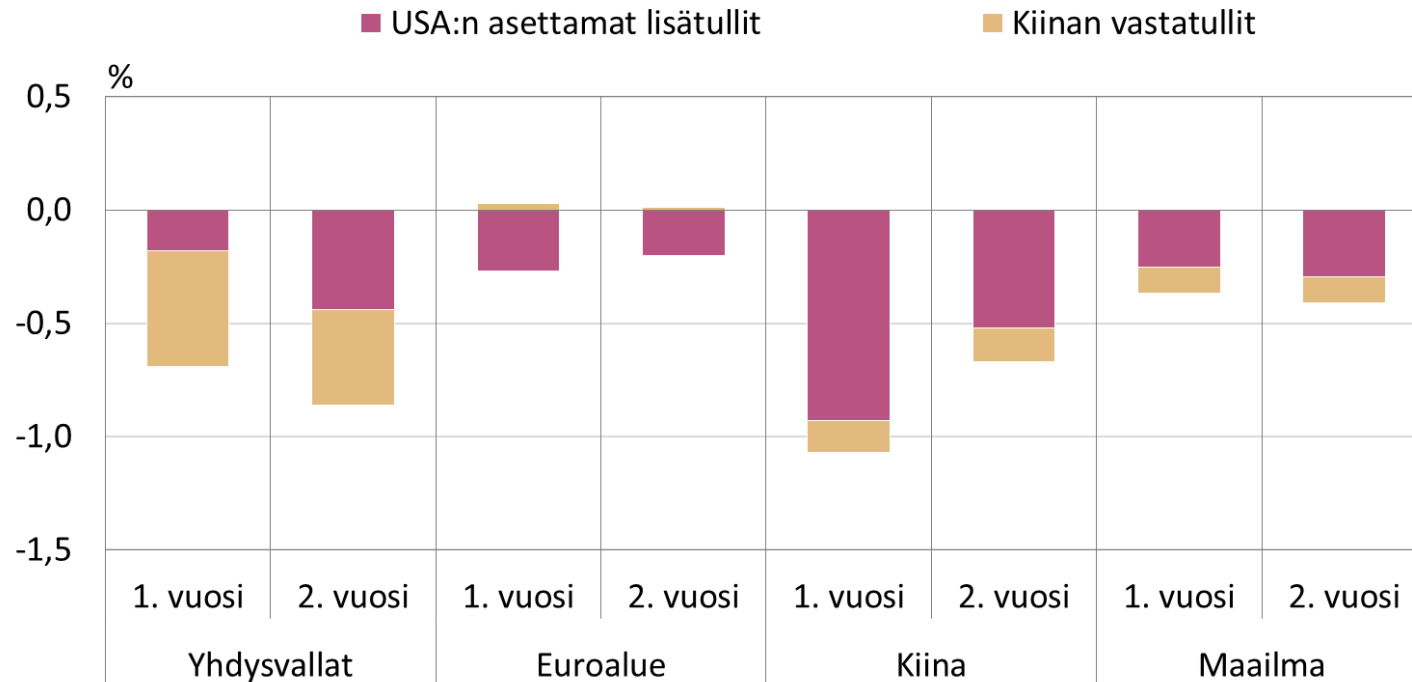
- Yhdysvaltain tullinkorotukset
- Epävarmuus
- Kotitalouksien varovaisuus

Kasvua tukee:

- Reaalisen ostovoiman vahvistuminen
- Korkeana pysynyt työllisyys
- Kasvavat puolustusmenot

Kauppasota heikentää euroalueen kasvua

Mallisimulaatiot asetettujen tuontitullien vaikutuksista kokonaistuotannon tasoon

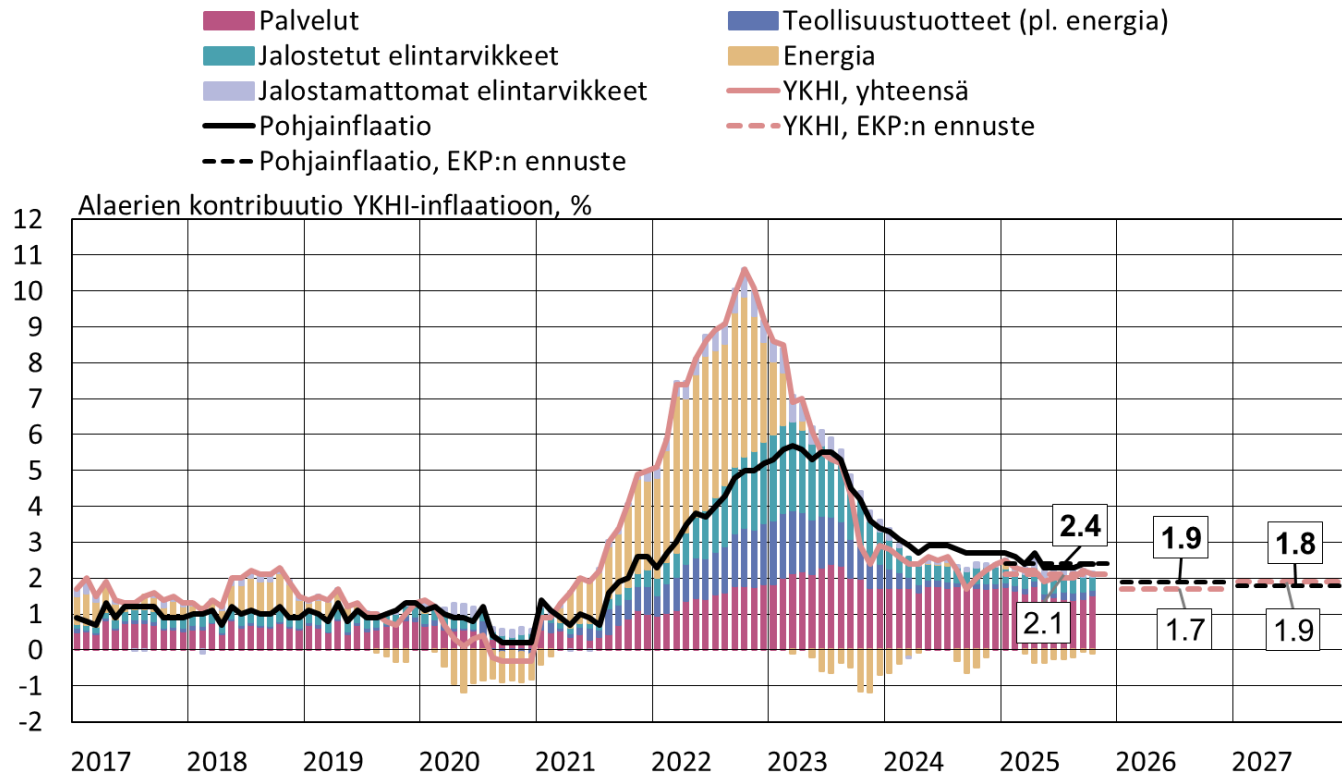

Lähde: Suomen Pankin laskelmat.

42859

- USA:n korkeammat tuontitullit hidastavat maailmantalouden kasvua.
- Vaikutus euroalueeseen on maltillinen. Euroalueen *suhteellinen* kilpailuasema paranee.
- Laskelmassa oletetaan epävarmuuden ajan myötä poistuvan.

Euroalueen inflaatio ja pidemmän aikavälin inflaatio- odotukset ovat edelleen lähellä EKP:n tavoitetta

Lähteet: Eurostat ja EKP.

32426@YKHikontrib2_varit

- Lokakuun inflaatio (YKHI) = 2,1 %
- EKP:n syyskuun ennusteen mukaan inflaatio hidastuu hieman alle 2 prosentin tavoitteen lähivuosina – uusi ennuste joulukuussa
- Pohjainflaatio sitkeydestään huolimatta hidastumassa palkkainflaation vanavedessä

EKP:n neuvosto piti lokakuun kokouksessaan ohjauskoron ennallaan 2,0 prosentissa

Toteutunut ja markkinoiden hinnoittelema EKP:n talletuskorkoura*

Lähde: Bloomberg.

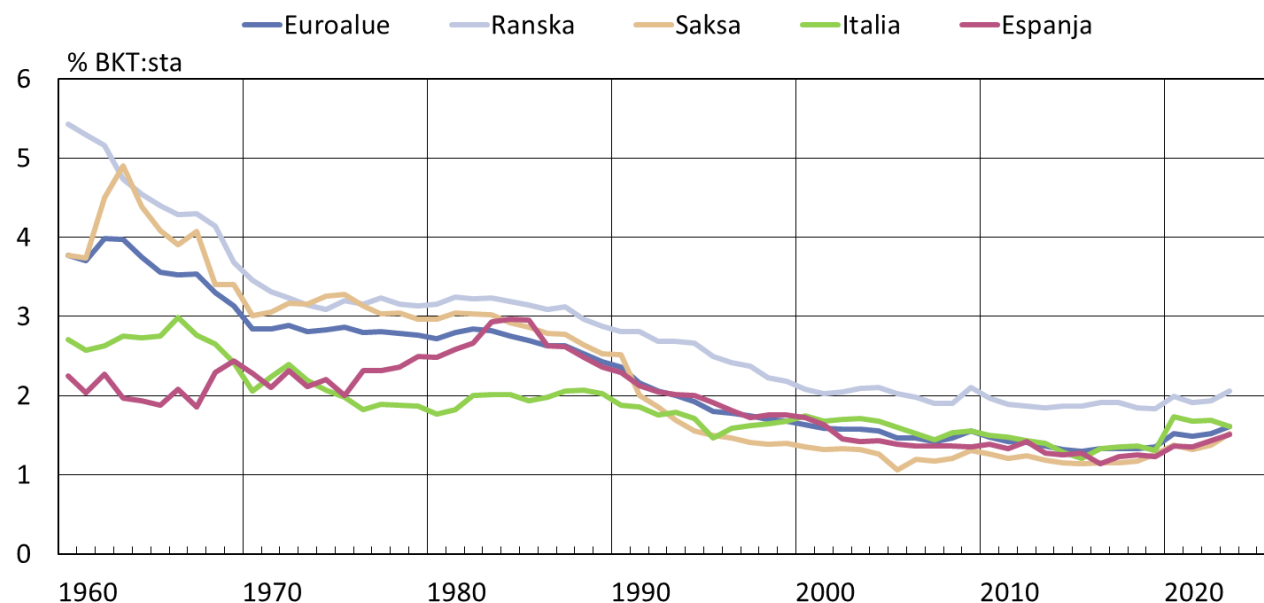
*Suomen Pankin markkinahinnoittelun laskelmat perustuvat €STR OIS -korkoihin ja oletukseen, että Euroopan keskuspankin talletuskoron ja €STR välinen ero on 8 korkopistettä.

©Suomen Pankki 3.11.2025

- Inflaationäkymä on tavallista epävarmempi, ja siihen liittyy sekä ylä- että alasuuntaisia riskejä.
- EKP:n neuvosto varmistaa, että inflaatio vakautuu 2 % tavoitteeseen keskipitkällä aikavälillä.
- Päätökset tehdään kokouskokoukselta, tuoreen datan ja analyysin sekä kokonaisharkinnan pohjalta.

Puolustusmenojen BKT-suhde laski, mutta nousee nyt

Puolustusmenojen pitkään laskenut BKT-suhde on kääntynyt kasvuun

Kuvion luvut eroavat hieman NATO:n puolustusmenojen määrittelystä esimerkiksi puolustushallinnon eläkemenojen ja hankintojen ajoittumisen suhteen.

Lähde: Maailmanpankki.

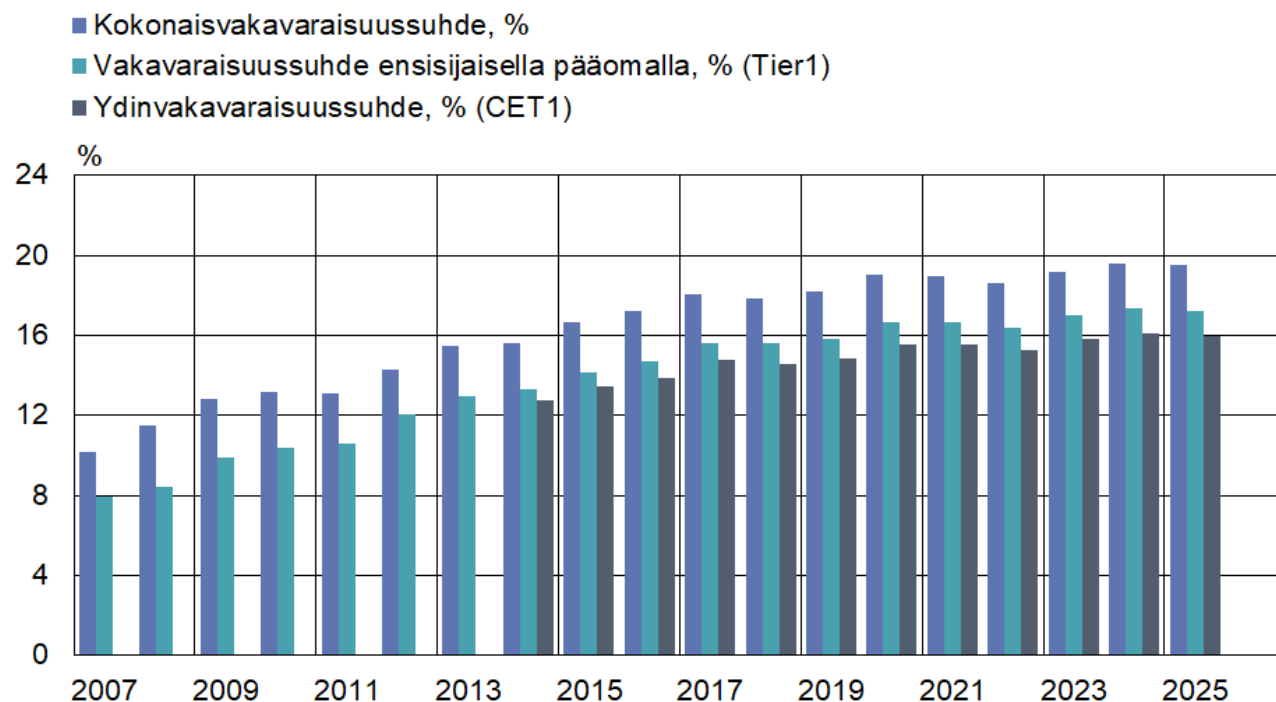
© Suomen Pankki 12.9.2025

42692@Chart15

- Puolustuksen vahvistaminen on välttämätöntä – tarvitaan sekä kansallisia että eurooppalaisia rahoitusratkaisuja.
- Kasvuvaikutukset riippuvat mittaluokasta ja yksityiskohdista.
- Euroopan puolustuksen riittävä vahvistaminen edellyttää pidemmällä aikavälillä pysyväluonteista rahoitusta.

Pankkien pääomapuskurit tukevat kriisinkestävyyttä

Euroopan pankkien vakavaraisuus, 2007-2025/l

Lähde: Euroopan keskuspankki.

42828@Solvency long (FI)

- Pankkien riittävät pääomapuskurit ovat tärkeitä epävarmassa nykymaailmassa.
- Stressitestien tulokset vahvistivat jälleen eurooppalaisten pankkien riskinsietokyvyn.
- Paremmiin toimivat eurooppalaiset pääomamarkkinat edistäisivät Euroopan kilpailukykyä.

Digitaalinen euro – kehitystyö uuteen vaiheeseen

- Digitaalinen euro on keskuspankin tarjoama digitaalinen maksuväline.
 - Eurooppalainen vaihtoehto kansainvälisille korttimaksuille
 - Tulee toimimaan kaupan kassalla, verkkokaupassa, henkilöltä henkilölle -maksamisessa sekä viranomaisten kanssa asioidessa
 - Lisää maksamisen toimintavarmuutta ja vahvistaa euron kansainvälistä asemaa
- EKP:n neuvosto päätti viime viikolla siirtyä projektissa kolmanteen vaiheeseen.
 - Aloitetaan digieuron järjestelmän kehitystyö.
 - Jatketaan sääntökirjan kehittämistä, sidosryhmätyötä ja viestintää.
- Näillä näkymin digieuro voisi olla kansalaisten käytettävissä vuonna 2029.

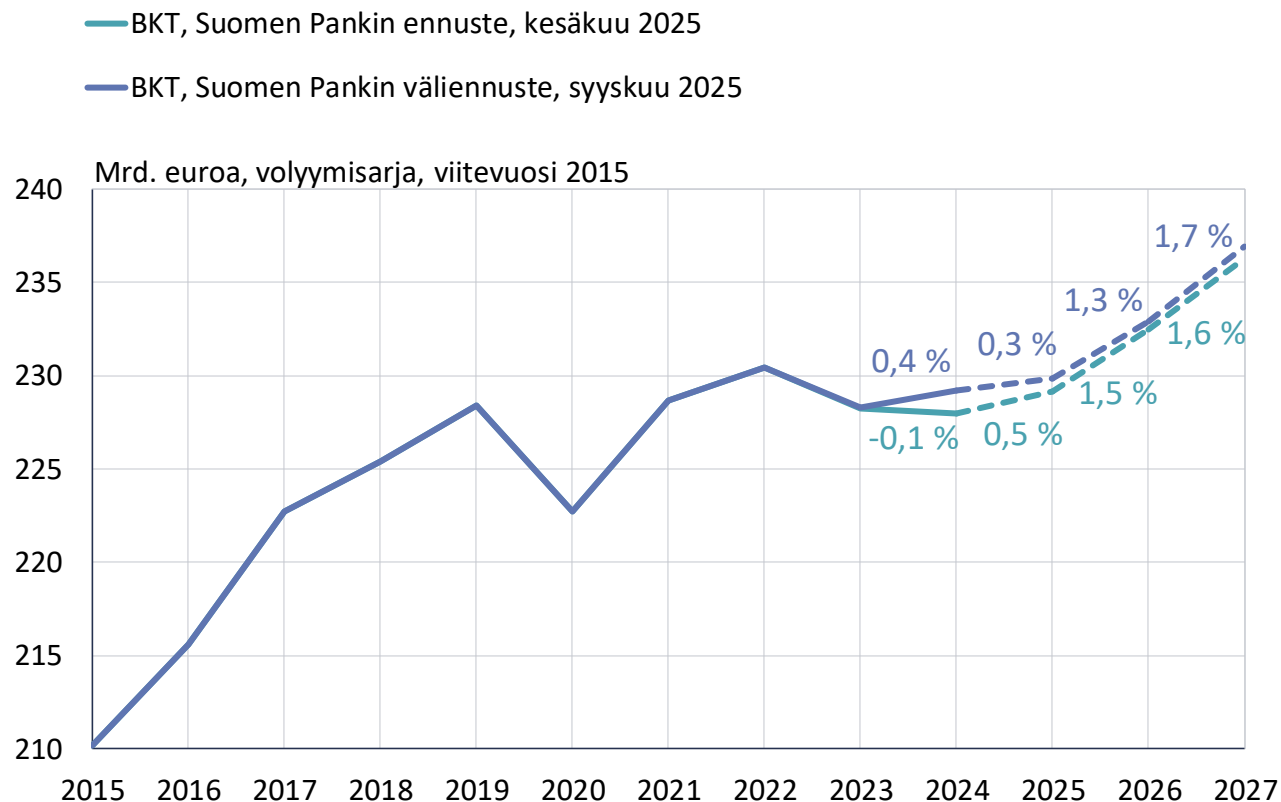
Pankkisektorin ulkopuolinen rahoitusjärjestelmä monipuolistuu

- Sääntelyssä kiinnitetään nyt aiempaa enemmän huomiota pankkisektorin ulkopuolisen rahoitusjärjestelmän vakauteen.
- Pankkien ja pankkisektorin ulkopuolisten toimijoiden väliset kytkökset ovat kasvaneet viime vuosina huomattavasti.
- Pankkisektorin ulkopuolisen luotonannon riskeihin on herätty erityisesti ihan viime aikoina – private credit -markkina otsikoissa
- Kryptomarkkina ei ole tällä hetkellä rahoitusvakaushka, mutta sen koko ja kytkökset ovat kasvussa – vrt. stablecoinien kasvuvauhti.

EKP valmistelee ehdotuksia rahoitussäätelyn yksinkertaistamiseksi

- EKP:n neuvosto asetti keväällä korkean tason työryhmän, joka tekee vuoden loppuun mennessä ehdotuksia Euroopan komissiolle rahoitussäätelyn yksinkertaistamiseksi.
- Työryhmä keskittyy erityisesti kolmeen kokonaisuuteen:
 - Pääomavaatimukset
 - Pankkivalvonta
 - Raportointivelvoitteet
- Tärkeää vähentää sääntelyn hajanaisuutta ja päällekkäisyyksiä mutta ylläpitää pankkien riskinkestävyyttä ja vahvoja pääomapuskureita.

Suomen talous käynnistyy yskähdellen

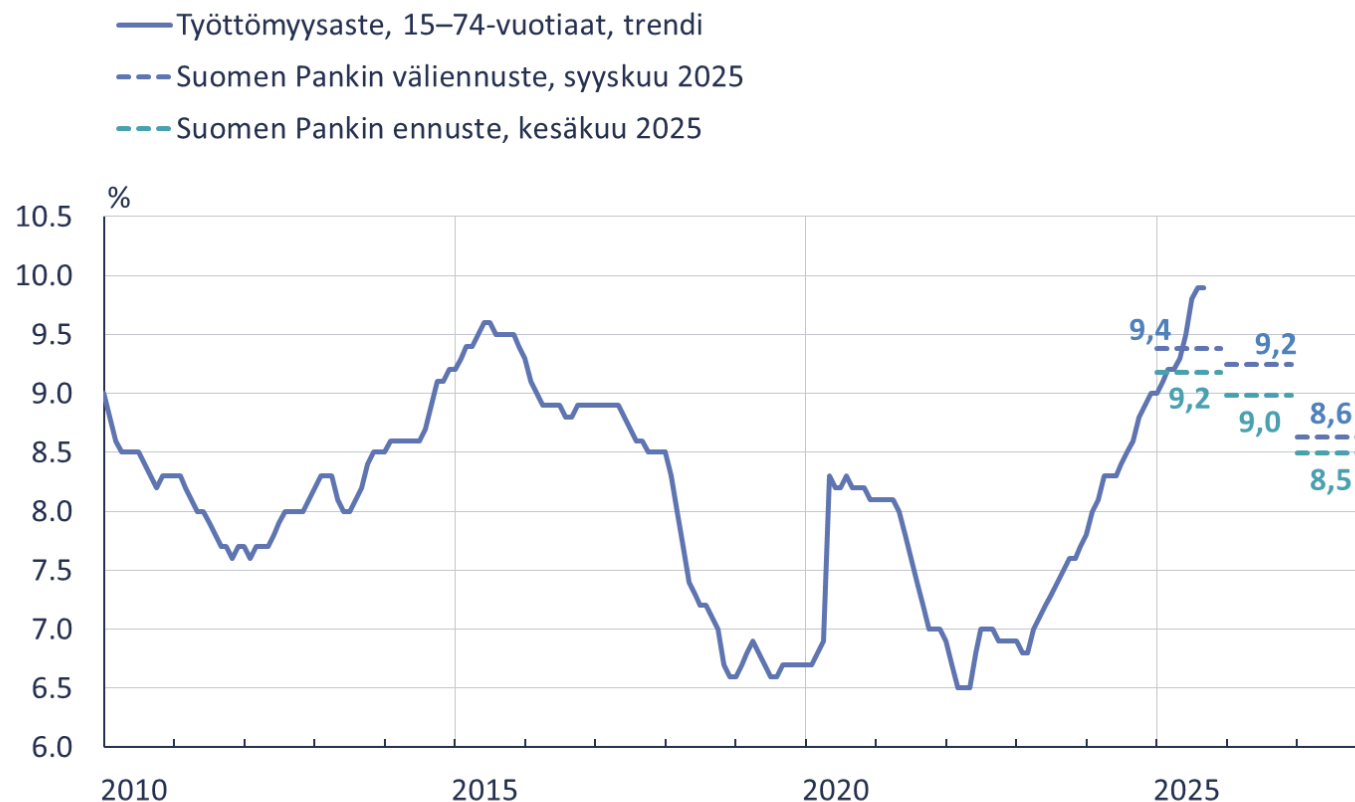

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

© Suomen Pankki, 2.9.2025, 41502@BKT_sis_luvut

- Alkuvuosi on ollut heikko, mutta merkkejä on kasvun piristymisestä.
- Kotitalouksien luottamus ja kulutus on yhä vaisua. Toisaalta yritysten näkymissä on parantumisen merkkejä.
- Kasvun ennustetaan piristyvän ensi vuoden mittaan.

Suomen työttömyyden kasvu tahtuu vasta viiveellä

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

© Suomen Pankki, 2.9.2025, 41502@URNA1_sis_luvut

- Pitkään jatkunut heikko suhdanne painaa edelleen työmarkkinoita.
- Avoimien työpaikkojen määrä on edelleen vähäinen.
- Työttömyysasteen odotetaan hiljalleen laskevan suhdanteen parantuessa.

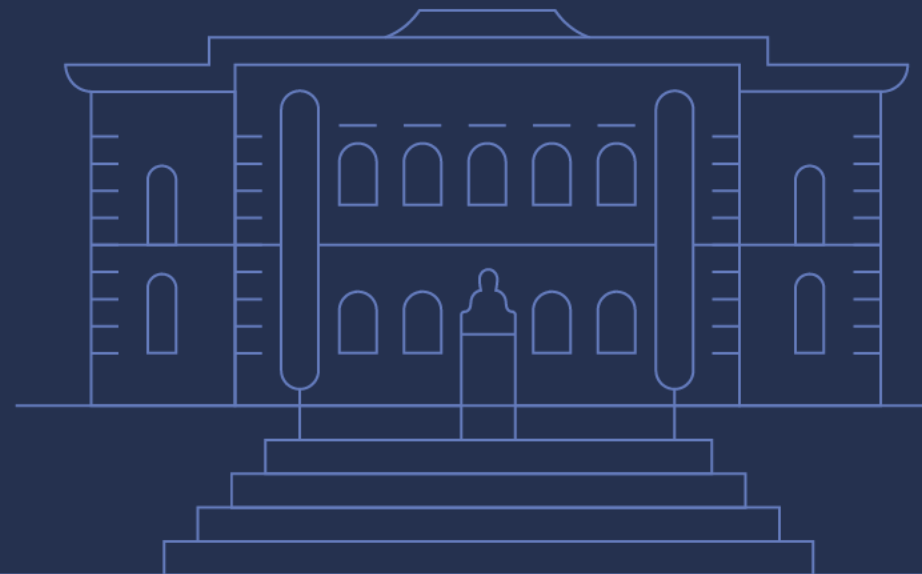
Lopuksi: geopolitiikan maailma haastaa Euroopan – nyt on panostettava turvallisuuteen ja tuottavuuteen

- Euroalueen inflaatio on tavoitteessa ja kasvu on pitänyt pintansa, mutta kauppasota ja epävarmuus varjostavat vakaata kehitystä.
 - Kauppasodan vaikutukset inflaatioon ovat edelleen hyvin epävarmoja.
 - Euroopan on panostettava yhteiseen puolustukseen. Julkinen talous on ahtaalla – tarvitaan pysyviä kansallisia ja eurooppalaisia ratkaisuja.
 - Samalla Euroopan on vahvistettava taloutensa kilpailukykyä ja tuottavuuden kasvua.
- Edellyttää Euroopalta ja Suomelta kykyä uudistua ja pysyä yhtenäisenä.

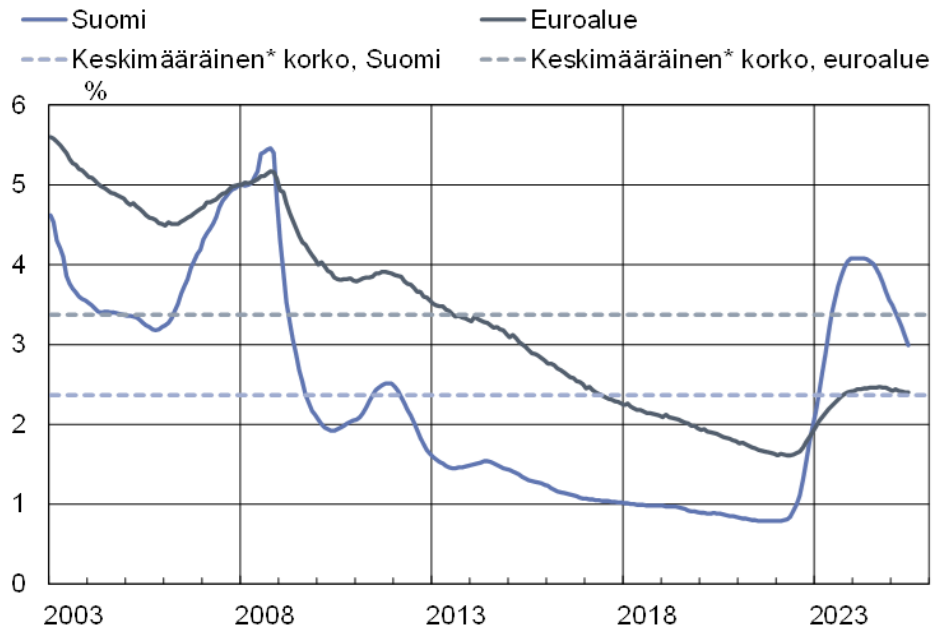
” **Vakauden puolesta,
tutkitun tiedon pohjalta.**

*Securing stability,
in science we trust.*

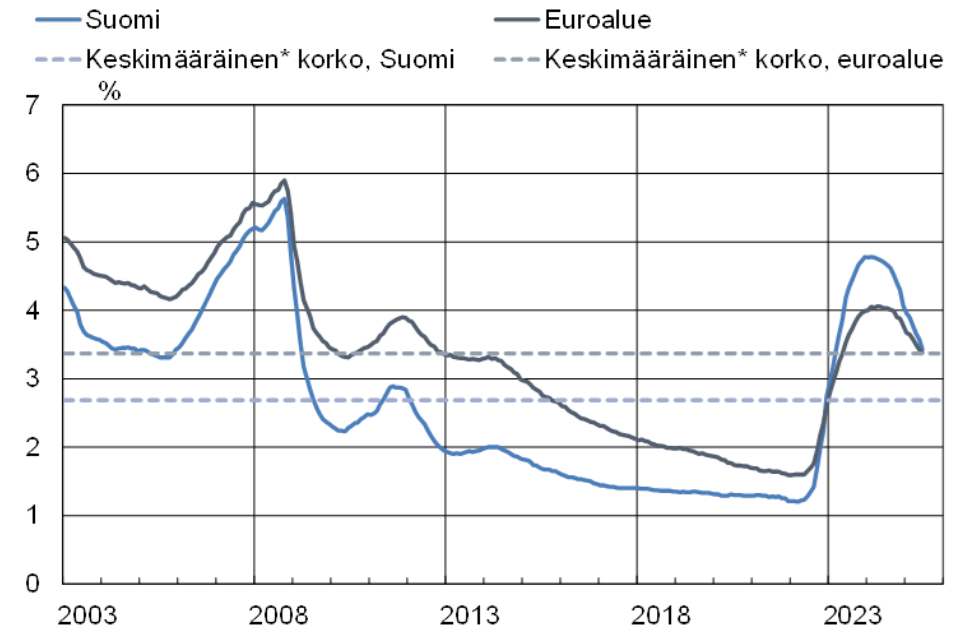
Asunto- ja yrityslainakannan keskikorko Suomessa ja euroalueella

Asuntolainakannan korko

Lähde: EKP ja Suomen Pankin laskelmat.
*Lainakannan koron vuosien 2003 - 2024 keskiarvo
42983@Asuntolainakanta_korko_EAFI

Yrityslainakannan korko

Lähde: EKP ja Suomen Pankin laskelmat.
*Lainakannan koron vuosien 2003 - 2024 keskiarvo
42983@Yrityslainakanta_korko_EAF

Suomen Pankin valuuttavarantoa kasvatettiin varautumisen vahvistamiseksi

- Valuuttavarannolla on keskeinen rooli, kun varaudutaan maan ulkoista maksukykyä heikentäviin kriiseihin ja epävarmuuksiin.
- Suomen Pankki kasvatti valuuttavarantoa noin 2 mrd. eurolla noin 9 mrd. euroon osana säännöllistä valuuttavarannon kokoa ja koostumusta koskevaa arviota.
 - Edellinen kolmivuotisarvio tehtiin vuonna 2021, minkä jälkeen toimintaympäristö on muuttunut oleellisesti.
 - Viimeisimmässä arviossa korostuivat kansallisen varautumisen kasvaneet tarpeet. Keskuspankkitehtävistä johtuvat velvoitteet pysyivät pääosin ennallaan edellisestä arviosta.
- Valuuttakurssiriski on Suomen Pankin rahoitusvarallisuuden suurin riski ja valuuttavarannon kasvattaminen lisäsi valuuttakurssiriskiä merkittävästi.
 - Varautuakseen valuuttakurssiriskin toteutumiseen, Suomen Pankki vahvisti riskipuskureitaan (valuuttakurssivarausta) myymällä kultaa n. 0,4 mrd. eurolla.
 - Kullan myynnillä kasvatettiin riskipuskuria saman verran kuin mitä valuuttavarannon kasvatuksen arvioitiin kasvattavan riskejä toiminnalliselle tulokselle.